

Õpilasfirma programmi ainekava

Õpilasfirma on Junior Achievementi ettevõtlusõppe programm gümnaasiumi ja kutsekoolide õpilastele, mis vastab gümnaasiumi riiklikule õppekavale kujundades õpilaste üldpädevusi edukaks toimetulekuks tulevases tööelus.

Õpilasfirma programmi sisu vastab gümnaasiumi riiklikule ainekavale „Ettevõtlusõpetus“, gümnaasiumi praktilise töö koostamise nõuetele ning „Edu&Tegu“ programmis koostatud ettevõtluspädevuse mudelile ja gümnaasiumi valikkursuse „Ettevõtlusõpetus“ ainekavale.

Junior Achievementi (JA) programmide tähtis põhimõte on *“Õpime tegevuse kaudu!”*

Õpilasfirma on üks selle põhimõtte kõige ilmekam realiseerimisvorm. Õpilasfirma (ÕF) luuakse ettevõtlusõppe valikainekava alusel selleks, et paremini omandada äritegevuse põhimõtteid, arendada õpilastes algatusvõimet, otsustusjulgust ja vastutustunnet, soovi ise probleeme lahendada. Programmi jooksul rakendatakse teooriat praktikas ja õpitakse tundma majandusmõistete tõelist tähendust. ÕF näitab selgelt koolis omandatavate teadmiste vajalikkust igapäevaste äriotsuste tegemisel ja edukas palgatöös. ÕF kogemus on hindamatu väärtus tööturul, kus järjest rohkem hinnatakse ettevõtlikke ja loovaid inimesi. Kaasaja muutuv maailmas tuleb järjest rohkematel inimestel elatise teenimiseks oma firma luua, et pakkuda tööd endale ja teistele.

Tõelisest ärifirmast erineb ÕF selle poolest, et ta on õppeprotsessi osa. ÕF registreeritakse JA Eesti juures. ÕF tohib tegutseda üksnes JA koolituse läbinud ja õpetamise õiguse omandanud õpetaja/konsultandi juhendamisel, kes vastutab ÕF tegevuse eest. ÕF lõpetatakse kooliaasta lõppedes. Minimaalne õpilasfirma liikmete arv on kolm. Õpilasfirmasse võivad kuuluda ainult õpilased.

Õpilasfirma programm on ehitatud üles väikefirma tegutsemise põhimõtetele. Õpilased loovad oma firma, valivad toote või teenuse, jagavad ametid ja tööülesanded. Alustamisel koostatakse äriplaan, mida tegevuse käigus järgitakse. Õpilased toodavad ja müüvad oma tooteid või osutavad teenuseid. Õppeperioodi lõpus õpilasfirma tegevus lõpetatakse. Programmi käigus omandatakse ÕF juhtimise ja meeskonnatöö oskusi. Aktsionäri või juhina osaletakse otsuste vastuvõtmises. ÕF töötajad teenivad palka tootjate, müüjate või juhtidena. Kogu tegevuse vältel peetakse finantsarvestust ja ÕF tegevuse lõpetamisel koostatakse aastaaruanne.

Õpilasfirma tegevuse etapid:

- 1) Õpilasfirma loomine- ideest registreerimiseni JA Eestis
- 2) Õpilasfirma äriplaani koostamine
- 3) Õpilasfirma tegutsemine tootmisest müümiseni või teenuse osutamiseni
- 4) Õpilasfirma lõpetamine

Kuna õpilasfirma programm on levinud nii Euroopas kui ka Ameerikas, on paljudel õpilastel võimalik õpilasfirmade laatadel ja muudel üritustel mõõtu võtta oma eakaaslastest teistes maades. Igal aastal selgitatakse välja Eesti parim õpilasfirma, kes esindab Eestit Euroopa õpilasfirmade võistlusel.

Õpitulemused

Õpilasfirma teostamise tulemusena õpilane:

- 1) mõistab inimeste rolle ühiskonnas, tunneb erinevaid ameteid ja selleks vajalikke oskusi;
- 2) tunneb oma loovust ja andeid, loob ideid ja viib neid ellu, rakendab ettevõtlikku ja loovat mõtlemist;
- 3) oskab aega planeerida ja rakendada uurimisoskusi (n. turu-uuring);
- 4) oskab töötada meeskonnas, planeerida, organiseerida, otsustada, sihikindlalt eesmärke saavutada, kaaslasid motiveerida, probleeme lahendada, juhtida ja vastutada;
- 5) näitab üles ettevõtlus-võimekust, alustades ja luues reaalse ja eluvõimelise ettevõtte kohalikul või rahvusvahelisel tasandil;
- 6) oskab pidada läbirääkimisi, oma ideed esitleda, suhelda meeskonnas ja müügitegevuses klientide ja koostööpartneritega.

Õpilasfirma programm eeldab tihedat koostööd erinevate aineõpetajate ja klassijuhatajate vahel. Samuti on oluline kaasata õppeprotsessi ettevõtjaid, mentoreid nõuandjateks õpilastele.

Õpilasfirma kui praktiline töö

Õpilasfirma teostamist gümnaasiumis saab arvestada RÕK kehtestatud praktilise tööna, mille eesmärgiks on ettevõtlusteadmiste omandamine ja ettevõtlikkuse arendamine praktilise tegevuse kaudu. Praktiline töö vormistatakse õpilasfirma tegevusaruandena.

Selleks, et õpilasfirmat arvestataks praktilise tööna, peab osalenud õpilane olema läbinud kõik nõutud õpilasfirma tegevuse etapid.

Hindamine

Õpilasfirma kui praktilise töö läbiviimisel hinnatakse:

- arusaamist õpilasfirma tegevusest;
- omaenda rolli täitmist õpilasfirmas;
- kõikide etappide läbimise korrektsust ja ajalist täpsust;
- õpilasfirma tegevuse analüüsioskust (tegevuse ja tulemuste hindamist);
- vigadest õppimist;
- arenemist isiku ja meeskonnana;
- meeskonnatöösse panustamist;
- esinemis- ja müügioskust;
- aruandlusoskust;
- oskust õpitut edasi kanda tõelisse ellu.

Füüsiline õpikeskkond

Kool võimaldab vajadusel õpilasfirma tegevusi kooli ruumes, kus saab rühmatöö tegemiseks mööblit ümber paigutada, on internetiühendus ning audiovisuaalse materjali kasutamise võimalus, samuti õpetaja järelevalve all tehnoloogiaõpetuse või kunsti-, käsitöö ja kodunduse kabinettides.

Kool toetab õpilaste osalemist ettevõtlusoskusi arendavates projektides, kooli õpilaslaadal ja JA Eesti üritustel.